

SÄNKSMIDE, sä'ngksmi'de, n. 4. Smide, hvarvid begagnas sänken (2).

SÄNKSTEN, sä'ngkstén, m. 2. Med ett tåg ombunden stor sten, som sänkes i sjön på ett ställe, för att fasthålla en båt, ekstock, o. s. v.

SÄNKSTOCK, sä'ngkstå'ck, m. 2. Sänkstäd hos bleckslagare.

SÄNKSTÄD, sä'ngkstä'd, n. 3. Städ med sänke (2).

SÄNKVÅG, sä'ngkvå'g, m. 2. Verktyg till finnade af flytande kroppars specifika vikt.

SÄR, adv. (isl. *Sier*) I s., åtskils, sönder. *Taga i s.* [Ser.]

SÄRDELES, sä'rdeläss, adv. (isl. *Sierdeilis*, af *Deil*, del) 1) I synnerhet, framför allt. *Det är svårt, s. i krigstider.* — *Syn.* Se *Synnerhet.* — 2) Synnerligt, mycket, stort. *Deruti finner jag ingenting s. vackert. Han är ej s. nöjd.* — *Syn.* Se *Mycket.* — *Särdeles* brukas äfven, dock mindre riktigt, såsom oböjligt adjektiv, i samma mening som: Synnerlig; ovanlig, utomordentlig. *Jag har ingen s. håg dertill. Vid s. tillfällen.* [Ser.—]

SÄRK, sä'rkk, m. 2. (Betydde i äldre språket Brynja) Med armar försedt linneplagg, som af qvinspersoner bäres närmast kroppen, under de öfriga kläderna. Brukas endast i det lägre språket; eljest säges *Lintyg.* [Serk.]

SÄRLA, se *Serla.*

SÄRSKILJA, v. a. 2. (nytt ord) Skilja åt. — *Särskiljande, n. 4.* [Ser.—]

SÄRSKILT, a. 1. 4) Skiljaktigt, olika. *På s-a tider. Det är en s. sak, en annan sak.* — 2) Afskild för sig. *Han har sitt s-a rum.* — 3) Synnerlig, egen. *En s. omständighet.* — *Adv.* Afskildt för sig, ensamt. *Afhandla hvar sak s.* [Serskilt, Serskild, Särskild.]

SÄRSKILTHET, f. 3. (nytt ord) Särskilt sak eller omständighet. [Serskilthet, Serskildhet, Särskildhet.]

SÄTA, v. a. o. n. 2. (utan impf. o. sup.; pop.) Se *Lyda.*

SÄTE, n. 4. (af *Sitta*) 1) Betydde ursprungligen hvarje föremål, gjort att sitta på. Deraf Högsäte, Domaresäte. Betyder nu: En flyttbar bänk utan ryggstöd; äfv. den del af en stol, en sadel eller en vagn, hvarpå man sitter (Sits). *S-t i en stol, i en sadel. Vagn med två s-n.* Säges äfv. om platser, särskilt gjorda att sitta på eller af naturen så bildade. *Der voro s-n ut-huggna i berget.* — 2) Den del af kroppen, på hvilken man sitter. *Ha fått en böld i s-t.* — *Syn.* Se *Bakdel.* — 3) Boningsort för en regerande furste, en hög embetsman (landshöfding och biskop), embetsverk, domstol eller (fordom) en adelsman. Deraf Konunga-, Landshöfdings-, Biskops-, Domaresäte, Sätsgård. *Konungen har sitt s. i Stockholm. Staden är s. för landshöfding, biskop och en hofrätt.* — *Skilnad till säng och s., se Skilnad.* — 4) Rättighet att deltaga i en rådpåläggande församlings öfverläggningar. *Hafva s. och stämma i rådet. Taga s. i rådet,* intaga plats såsom ledamot deraf. — 5) (fig.) Stället för någon viss verkning eller verksamhet. *Värken har sitt s. i ryggen. Hjernan är förståndets s.* — 6) (jäg.) Stället, der haren om vintern sitter.

SÄTER, sä'tr, n. 3. Se *Fäbod.*

SÄTERI, --ri', n. 3. (ursprungligen Tignarmans bostad) Adeligt gods med vissa fri- och rättigheter. — *Ss. S-frihet.*

SÄTERI-RUSTHÅLL, sä'teri'rússthå'll, n. 3. Berustadt säteri.

SÄTESFISTEL, sä'tässfi'sst'l, m. 2. pl. — *fist-lar.* Fistel i stolgången.

SÄTESGÅRD, m. 2. Gård, der ursprungligen en adelsman haft sitt säte.

SÄTT, n. 3. 1) Huru något sker. *Det till-gick på ett besynnerligt s. Gå till väga på klokt s. Jag vet ej, på hvad s. han gjorde det. På samma s. som i går. På vanligt s. På det s-et, på sådant s. har han förfarit länge. På flera s. På olika s. På hvad s. skedde det? På bästa s., så väl som möjligt. På intet s., alls icke. På allt s., i alla afseenden. På s. och vis, på visst s., på sitt s., i visst hänseende. På något s., i något afseende. Det är på samma s. med mig, likaså med mig. På s. som nämnt är, på det sätt &c.* — *Syn.* Vis. — 2) Bruk, vana, sed, art. *Det är så hans s. På svenska, franska s-et.* — 3) (jäg.) Yngel.

SÄTTA, v. n. 2. I. Impf. *Satte.* Sup. *Satt.* (isl. *Setia*, fly undan) Betyder ursprungligen: Drifvas med stark fart, men brukas nu endast i förbindelse med vissa partiklar. *S. af, skynda bort. S. af med båten, s. ifrån stranden,* lägga ut ifrån land. *S. án, se Ansätta. S. öfter, se Eftersätta,* bem. 1. *S. ihöp med, ansätta. S. till, börja, t. ex.: S. till att springa; äfv. ansätta, t. ex.: När värken sätter till. S. öfver, springa, rida, fara öfver, t. ex.: S. öfver en graf. S. öfver en flod.* — *S-nde,* part. pres. *Komma s. ell. s-s,* komma i full fart, i fullt språng.

SÄTTA, v. a. 2. II. Impf. *Satte.* Sup. *Satt.* Part. pass. *Satt.* (isl. *Setta*, af *Sitia*, sitta) 1) Gifva sittande läge. *S. ett barn på golfvet. S. någon på en stol. Man satte honom på hästen. S. en häst på hasarna.* — 2) Ställa. *S. grytan på elden, maten på bordet. S. något åter på sitt ställe. S. något framför ell. för elden, i solen, öfver elden. S. flaskan i fodralet. Han har satt knytet under bänken. S. bört, främ, se Bortsätta, Framsätta. S. ifrån sig, sätta bort. S. i'n, ned, se Insätta, Nedsätta. S. omkring, undan, se Kringsätta, Undansätta. S. på, förflytta uppå, t. ex. S. på hatten. S. upp, uppressa; se äfv. Uppsätta. S. út, se Utsätta. S. något åt en, framför en, till ens tjänst. — 3) Föra, förflytta, försätta. *S. någon öfver en ström. S. handen för munnen. S. foten öfver tröskeln. S. en pistol för bröstet på någon. S. folk i land. S. i fängelse, på fästning. Posten satte bajonetten emot mig. S. eld på, antända. S. under vatten, låta öfversvämmas.* (Fig.) *Han sätter den händelsen i tolfte seklet, förlägger den till &c. S. någon bland världens store män, räkna honom ibland dem. S. bört, främ, fäst, se Bortsätta, &c. S. igen, föra igen, tillsluta; äfv. sätta tillbaka. S. ihöp, se Hopsätta. S. i'n, se Insätta. S. ned, nedföra, nedsticka. S. om, flytta om. S. undan, ur vägen, flytta undan. S. upp, föra upp, lyfta; äfv. öppna (t. ex. en dörr). S. út, se Utsätta. — 4) Anbringa, fästa. *S. knappar i en rock. S. spetsar på en klädning. S. läs för dörren. S. blodiglar. S. lavemang, klistir. S. märke, sigill, stämpel på något.* (Fig. fam.) *S. klick på folk, småda, bakdanta, förklena. S. färg på, färga; (fig.) gifva vackert sken. Sätta sitt namn under, underskrifva. S. fast, fästa. S. i, se Isätta. — 5) Gifva plats. S. noterna vid slutet af ett arbete. S. en artikel i början af en tid-***